

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 6Pc/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621201832
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľuboš Chrenko
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2021:4621201832.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Ľubošom Chrenkom v právnej veci navrhovateľky: H. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B. U. Č.. XXX, právne zastúpená: Dudzík&Gerová, advokátskej združenie so sídlom Škultétyho 1597/7, 955 01 Topoľčany, proti dcére: B. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B. U. Č.. XXX, právne zastúpená: JUDr. Barbora Volárová, advokátka so sídlom Kukučínova 11, 921 01 Piešťany, o zníženie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd zmeňuje rozsudok Okresného súdu Topoľčany zo dňa 30.09.2020 č.k. 11P/12/2020-51 tak, že znižuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľky voči dcére B., zo sumy 80,- eur mesačne na sumu 70,- eur mesačne, s účinnosťou od 01.09.2021.

II. Vo zvyšku súd návrh zamietá.

III. V ostatných častiach uvedený rozsudok zostáva nezmenený.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 10.08.2021 podala navrhovateľka na tunajšom súde návrh na zníženie výživného voči dcére B. zo sumy 80,- eur na 50,- eur mesačne, s účinnosťou od podania návrhu.

1.1. Návrh podala z dôvodu, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11Pc/12/2020 zo dňa 30.09.2020 bolo určené výživné na plnoletú dcéru vo výške 80,- eur mesačne. Dôvodom návrhu je fakt, že pri znížení jej príjmu a výpočte jej výdavkov a nákladov jej nezostáva ani životné minimum. Príjem, ktorý dosahuje je vo výške 729,27 eura a po odpočítaní výdavkov 633,04 eura jej zostáva 96,23 eura. Jej príjem sa jej znížil cca o 20,- eur a vo výdavkoch nemá započítané žiadne náklady, ktoré potrebuje každá žena k svojej existencii, vrátane nákupu drogérie. Životné minimum je podľa zákona 218,06 eura, teda do životného minima jej chýba 121,83 eura. Dcéra ukončila stredoškolské štúdium s maturitou, a pokiaľ sa dozvedela od cudzích ľudí, má záujem o štúdium na právnickej fakulte.

2. Dcéra navrhovateľky, ako oprávnená z výživného, v písomnom vyjadrení listom jej právnej zástupkyne žiadala návrh navrhovateľky zamietnuť, pretože od poslednej úpravy výživného nedošlo k zmene pomerov na jej strane ani na strane povinnej z výživného. Navrhované výživné vo výške 50,- eur je navyše neprimerané jej veku a odôvodneným potrebám, ako aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom jej matky.

2.1. V súvislosti s nástupom na vysokoškolské štúdium jej náklady oproti predošlému roku, t.j. roku poslednej úpravy výživného vzrástli. Od septembra 2021 je študentkou dennej formy štúdia v 1. ročníku

Právnickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Za internát v Bratislave platí sumu 47,50 eura mesačne, v súvislosti s nástupom do 1. semestra si zakúpila potrebnú literatúru spolu za 220,51 eura, väčšinou z druhej ruky. Sumou 100,- eur jej na nákup kníh a zákonov prispel otec. V súčasnosti prebieha výuka dištančne, po nástupe na prezenčnú výučbu jej vzniknú ďalšie náklady spojené s cestovaním do školy a na internát.

2.2. K zmene pomerov musí dôjsť na strane oprávneného alebo povinného (matky), čo sa v danom prípade nestalo. Navrhovateľka má takmer rovnaký príjem ako pred rokom a jej výdavky v súvislosti so štúdiom na vysokej škole sú dokonca vyššie než boli pred rokom.

2.3. Navrhovanú výšku výživného v sume 50,- eur mesačne považuje za neadekvátnu jej veku a potrebám, ako aj majetkovým pomerom matky. S prihliadnutím na mesačný príjem matky vo výške 730,- eur a ďalšie vyživovacie povinnosti navrhovateľky vo vzťahu dvom maloletým deťom vo výške 80,- eur na každú, považuje súčasne určené za výživné primerané. Navrhovateľka pritom zároveň žiada súd v konaní na tunajšom súde pod sp. zn. 11P/40/2021 aj o zníženie výživného na maloleté deti O. H. P..

2.4. Pokiaľ ide o odpočítanie mesačných výdavkov vo výške 633,04 eura z príjmu navrhovateľky, z návrhu nie je zrejmé, o aké konkrétne výdavky sa jedná, navrhovateľka súdu nepreukázala ich výšku, dôvodnosť ani úhradu.

2.5. Ďalej vo svojom písomnom vyjadrení dcéra navrhovateľky uviedla, že navrhovateľka sa s ňou nestretáva, nie je s ňou v žiadnom kontakte, nezaujíma sa o ňu, okrem bežného výživného vo výške 80,- € mesačne jej inou formou na výživu neprispieva, ani pri príležitosti sviatkov či Vianoc. Navyiac jej navrhovateľka doposiaľ neuhradila dlh na výživnom vo výške 160,- eur, ktorý mala v zmysle Rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. 11Pc/12/2020 zo dňa 30.09.2020 splácať v mesačných splátkach po 10,- eur.

2.6. Býva spolu s otcom, maloletými sestrami O. H. P. a plnoletým bratom Y. v rodinnom dome v Nitrianskej Strede, ktorý patrí rodičom. Všetky náklady na chod domácnosti (energie, poisťky, dane, úver, stravu aj hygienické potreby) hradí otec, ktorý jej dáva vreckové vo výške 80,-eur, spláca jej telefón vo výške 20,- eur mesačne a platí na ňu životné poistenie vo výške 26,81 eura mesačne. Stravuje sa doma. Taktiež brigádovala, aby si mohla zaplatiť vodičský kurz v sume 550,- eur.

2.7. Čistý mesačný príjem otca je cca 800,- eur, poberá tiež výsluhový dôchodok vo výške 1.220,- eur mesačne. V súvislosti s bývaním platí otec za plyn, televíziu a koncesionárske poplatky cez SIPO 137,24 eura mesačne, za elektriku predavky vo výške 50,- eur mesačne, vodné polročne v sume cca. 15,- eur. Spláca hypotekárny úver Slovenskej sporiteľni, a.s. za oboch rodičov vo výške 157,67 eura mesačne. Poplatky za internet a telefón pre celú rodinu predstavujú spolu cca. 90,-eur mesačne. Za poistenie spotrebičov v domácnosti platí otec štvrťročne 17,70 eura. Daň z nehnuteľností, poplatok za komunálny odpad a stočné obci platí otec v sume 339,20 eura ročne, za smetnú nádobu platí 22,70 eura ročne.

3. Vo veci bol vytýčený termín pojednávania na deň 12.11.2021, na ktorom právny zástupca navrhovateľky uviedol, že trvajú na podanom návrhu, pretože ekonomická situácia, aká je na strane navrhovateľky, jej neumožňuje platiť doposiaľ určené výživné. Nemajú úmysel revidovať právoplatné rozhodnutie ale myslí si, že podstatná zmena pomerov nespočíva len v ekonomických možnostiach navrhovateľky, ktoré sa v konaní zhoršili, ale aj v tom, že rovnakú vyživovaciu povinnosť ako má ona má aj jej otec, ktorý od poslednej úpravy si vylepšil svoju ekonomickú situáciu odchodom do civilu od polície, kde určite mu bol vyplatený nejaký odchodný príspevok a dôchodok a navyše sa údajne mal zamestnať a tak v tom vidí objektivitu návrhu a také rozptýlenie vyživovacej povinnosti nielen na navrhovateľku ale aj na otca.

3.1. Právna zástupkyňa dcéry navrhovateľky vo veci uviedla, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasia s dôvodu absencie zmeny pomerov na strane navrhovateľky ako aj oprávnenej z výživného. Majú za to, že k zmene pomerov, v zmysle zákona o rodine, musí dôjsť buď na strane oprávneného, t.j. plnoletého dieťaťa, alebo povinného, t.j. matky. Vyživovacia povinnosť matky v zmysle zákona sa určuje podľa jej majetkových možností a schopností, nie podľa majetkových možností a schopností druhého rodiča. To znamená, že bez ohľadu na príjem a majetkové pomery otca osoby oprávnenej z

výživného, vyživovacia povinnosť matky trvá a jej výška je daná jej majetkovými pomermi, možnosťami a schopnosťami. Preto majú za to, že príjem a majetkové možnosti otca v tomto konaní sú irelevantné.

3.2. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že návrh podala hlavne preto, lebo jej nevychádza životné minimum. Zo všetkého čo si poplatí jej zostáva 96,- eur, z čoho sa nedá vyžiť, z toho platí ešte lieky 26,- eur. Na výživné si musí požičiavať od príbuzných. Požičiava si od bratovej priateľky a to 150,- eur, podľa toho ako sa jej dá. Zo sumy 70,- eur sa nedá vyžiť. V súčasnej dobe, ako to vyplýva z potvrdenia jej zamestnávateľa, jej priemerný mesačný zárobok 729,27 eura. Žije v tom istom nájomnom dvojizbovom byte ako v čase poslednej úpravy výživného, za ktorý platí nájom 148,64 eura mesačne. Za plyn platí 80,- eur mesačne, elektrinu 50,- eur mesačne, vodu 27,50 eura mesačne, Skylink televíziu 12,90 eura mesačne, cestovné raz za mesiac 30,- eur, keďže dochádza z Nitrianskej Stredy do Solčian, vozí ju kolegyňa a jej platí cestu. Za telefón platí 42,- eur mesačne, komunálny odpad jej bol zvýšený o 3 eurá, ako v čase poslednej úpravy výživného. Za lieky dopláca každý mesiac 25,- eur, čo chodí k odborným lekárom. Vyživovaciu povinnosť má voči trom deťom, na každé po 80,- eur. Potvrdila, že podala návrh na zníženie vyživovacej povinnosti voči dcéram O. H. P.. Navrhuje znížiť výživné na 35,- eur mesačne, aby jej zostalo životné minimum, keďže zo 170,- eur nevyžije. Vo veci ďalej uviedla, že proti rozhodnutiu o výživnom v čase jej poslednej úpravy podala odvolanie, ktoré zobrala späť, pretože vedela, že by to bolo beznádejné. Tiež uviedla, že v byte býva sama, poprela, že by mala bližšiu známosť s iným mužom.

3.3. Oprávnená z vyživovacej povinnosti dcéra navrhovateľky vo svojej výpovedi uviedla, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí, pretože začiatkom tohto školského roka nastúpila na vysokú školu a náklady sú oveľa vyššie, než boli na strednej škole. Vlastne všetky výdavky, čo sa týkajú mobilu, poisťky sú rovnaké, ako boli aj minulý rok, avšak pribudli jej výdavky za internát, ktorý mesačne platí 47,50 eura, a tiež platila potrebnú povinnú literatúru za prvý semester 220,51 eura. V druhom semestri ju čaká niečo podobné. V súčasnosti má dištančné štúdium v prvom semestri, je doma, ale internát si musí platiť však naďalej, lebo má obavu aby o internát neprišla a potom by si musela platiť za byt. Je študentkou Právnickej fakulty UK Bratislava. Je pravdou, že do školy necestuje, skúšky bude robiť dištančne, ak sa nezmení situácia. Spravila si vodičák, ktorý si zaplatila ona, teda vodičský kurz. Najskôr jej požičal otec a ona pracovala v lete 2 mesiace a peniaze mu vrátila. V súčasnosti už nepracuje brigádnicou, venuje sa naplno škole. Dňa 04.11.2021 bola u zubárky za čo zaplatila 60,- eur. Naďalej žije u otca, ktorý zabezpečuje aj stravu finančne. Všetky jej náklady zabezpečuje otec. Spolu s nimi žijú aj mladšie sestry. Je pravdou, že otec poberá dôchodok a tiež je pravdou, že je zamestnaný. Otec platí hypotéku 150,67 eura plus výdavky za bývanie. Dáva jej vreckové mesačne 80,- eur, a platí jej za telefón 20,- eur mesačne. Tiež jej platí životné poistenie po 26,81 eura mesačne. Ďalej platí poplatky za SIPO 137,24 eura, elektrinu 50,- eur mesačne, vodné pol ročne v sume cca 15,- eur, poplatky za internet a telefón pre celú rodinu 90,- eur, za poistenie spotrebičov domácnosti platí štvrťročne 17,70 eura a daň z nehnuteľnosti, poplatok za komunálny odpad v obci platí 339,20 eura ročne. Za smetnú nádobu platí 22,70 eura ročne. Potvrdila, že má otec partnerku ale nežijú spolu, ona žije vo svojej domácnosti.

4. Právny zástupca navrhovateľky vo svojej záverečnej reči uviedol, že navrhuje, aby súd návrhu vyhovel poukazujúc na to, že k zmene pomerov od poslednej úpravy výživného evidentne došlo, minimálne na strane dcéry navrhovateľky, kde vyživovaciu povinnosť voči nej má aj jej otec a u toho došlo k podstatnej zmene pomerov vo zvýšení príjmov, ktoré boli brané do úvahy pri prvom rozhodovaní v tejto veci. Ak sa má brať do úvahy objektívny stav a zárobkové možnosti a schopnosti u navrhovateľky, tak výživné, ktoré je určené doposiaľ, je evidentne nespravodlivé a pre ňu príliš vysoké, lebo v podstate bráni tomu, aby mala aspoň takú životnú úroveň, ako ostatní členovia jej rodiny, vrátane dcéry navrhovateľky. Poprel tvrdenia právnej zástupkyne dcéry navrhovateľky, že by navrhovateľka žila v byte s iným mužom.

4.1. Právna zástupkyňa dcéry navrhovateľky vo svojej záverečnej reči uviedla, že žiadajú návrh zamietnuť ako nedôvodný, keď majú za to, že k zmene pomerov závažnejšieho charakteru nedošlo ani na strane osoby povinnej z výživného, ani na strane osoby oprávnenej z výživného, u ktorej naopak náklady stúpili z dôvodu nástupu na vysokoškolské štúdium. Pokiaľ ide o príjem otca dcéry navrhovateľky, resp. osoby oprávnenej z výživného, majú za to, že neexistuje priama úmera medzi tým, keď sa osobe, ktorá sa stará o dieťa zmenia majetkové pomery, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného na druhej strane. Treba si uvedomiť, že otec v plnom rozsahu kryje všetky životné náklady plnoletého dieťaťa, okrem platby výživného, vo výške 80,- eur, v plnom rozsahu hradí náklady za bývanie, stravu, životnú poisťku, prispieva na literatúru dcére, potrebnú do školy, spláca jej telefón, taktiež platí všetky nákupy v súvislosti s domácnosťou. Zároveň sa osobne stará a živí dve maloleté deti. Zároveň upozorňuje na to,

že otec spláca v celosti aj hypotekárnu splátku za spoločný úver bývalých manželov, teda platí aj časť pripadajúcu na navrhovateľku. Majú za to, že výška súčasne určeného výživného v sume 80,- eur je natoľko nízka, že nemôže pokryť odôvodnené výdavky plnoletého dieťaťa a jej ďalšie zníženie by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Tiež poukázala na to, že výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami rodiča. Trvá na tom, že spolu s navrhovateľkou býva v prenajatom byte aj jej priateľ, ktorý sa rovnako podieľa na úhrade nákladov spojených s bývaním.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s obsahom potvrdenia o návšteve školy, faktúry, výpisu z účtu, príjmových pokladničných dokladov, správy Ministerstva vnútra SR o výške dôchodku otca a výške jeho odhodného, správy zamestnávateľov navrhovateľky a otca oprávnenej z výživného, pokladničných dokladov, lekárskej správy, ostatných listinných dôkazov, obsahom spisov tunajšieho súdu sp. zn. 11Pc/12/2020 a sp. zn. 11P/40/2021 a zistil tento skutkový stav:

5.1. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 30.09.2020 č.k. 11Pc/12/2020-51 bola navrhovateľka zaviazaná prispievať na výživu dcéry B. mesačne sumou 80,- eur, s účinnosťou od 16.06.2020 a súčasne jej bolo povolené splácať zameškané výživné za čas od 16.06.2020 do 01.10.2020 v sume 160,- eur, v mesačných splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.11.2020.

5.2. Z vyššie citovaného rozsudku vyplýva, že navrhovateľka v tom čase pracovala s priemerným mesačným zárobkom 730,28 eura. Žila v nájomnom dvojizbovom byte, za ktorý platila mesačne 148,64 eura, za komunálny odpad platila 20,30 eura ročne, za poskytovanie služby Skylink 12,90 eura mesačne, za elektrickú energiu platila 40,- eur mesačne. Náklady na cestové do práce platila po 30,- eur mesačne. Vyživovaciú povinnosť mala voči trom deťom, a to voči B.. Ďalej mala vyživovaciú povinnosť na maloletú O., nar. XX.XX.XXXX a P., nar. XX.XX.XXXX, ktoré rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 24.09.2020 10P/127/2020-20 boli na čas po rozvoде zverené do osobnej starostlivosti otca a navrhovateľka bola zaviazaná prispievať na každé dieťa po 80,- eur.

5.3. Dcéra navrhovateľky v tom čase, t.j. v čase poslednej úpravy výživného, navštevovala 4. ročník Obchodnej akadémie v Topoľčanoch, bývala u svojho otca Y. W., ktorého mesačné náklady za bývanie boli, čo sa týka plynu, rozhlasu a televízie vo výške 137,24 eura mesačne, za elektriku platil mesačne 50,- eur, poisťné spotrebičov 17,70 eura štvrťročne, náklady na telefón a internet 70,89 eura mesačne, daň z nehnuteľností 21,28 eura ročne, za splaškovú vodu uhradil 16,50 eura mesačne, platil poisťnú zmluvu dcéra po 26,81 eura mesačne. Ako vyplýva z citovaného rozsudku, a to z výpovede dcéry B., s otcom žili v Nitrianskej Strede v rodinnom dome vo vlastníctve oboch rodičov. Spolu s nimi v spoločnej domácnosti žil jej starší brat, ktorý bol zamestnaný a dve maloleté sestry vo veku 9 rokov. Príjem otca bol v tom čase cca 1.200,- eur.

5.4. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 11Pc/12/2020 ďalej vyplýva, že proti vyššie uvedenému rozsudku podala odvolanie matka, ktorá však svoje odvolanie neskôr vzala späť, a preto Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 09.04.2021 č.k. 8CoP/8/2021-94 odvolacie konanie zastavil.

6. V súčasnej dobe navrhovateľka pracuje s čistým priemerným mesačným zárobkom, ako to vyplýva z potvrdenia o príjme jej zamestnávateľa, vo výške 712,05 eura. Naďalej býva v nájomnom dvojizbovom byte, za ktorý platí nájomné 148,64 eura mesačne. Za plyn platí 80,- eur mesačne, elektrinu 50,- eur mesačne, vodu 27,50 eura mesačne, televíziu Skylink 12,90 eura mesačne, cestovné 30,- eur za mesiac. Ďalej hradí za telefón 42,- eur mesačne, za komunálny odpad 23,72 eura mesačne. Ako vyplýva z jej výpovede za lieky dopláca každý mesiac 25,- eur. Vyživovaciú povinnosť má voči trom deťom, na každé bolo určené súdom po 80,- eur.

6.1. Dcéra navrhovateľky, teda oprávnená z výživného, je v súčasnosti študentkou 1. ročníka Právnickej fakulty UK Bratislava formou denného štúdia. Ako vyplýva z jej výpovede skúšky robí dištančne, za internát platí mesačne 47,50 eura, za literatúru potrebnú na štúdium uhradila za prvý semester 220,51 eura. Za vodičský kurz zaplatila 550,- eur, ako to vyplýva z pokladničného dokladu zo dňa 01.06.2021. Naďalej žije u svojho otca v rodinnom dome, ktorý vlastnícky patrí obom rodičom.

6.2. Z potvrdenia zamestnávateľa otca Y. W. vyplýva, že jeho čistý príjem za obdobie od 01.04.2021 do 31.10.2021 bol vo výške 5.874,99 eura, čo predstavuje mesačný priemerný zárobok vo výške

839,28 eura. Z oznámenia Ministerstva vnútra SR vyplýva, že otcovi bolo vyplatené odchodné vo výške 24.697,86 eura. Poberá výsluhový dôchodok vo výške 1.220,- eur mesačne. Spláca hypotéku po 150,67 eura mesačne, za plyn, televíziu, koncesionárske poplatky SIPO platí 137,24 eura, za elektrinu 50,- eur mesačne, vodné pol ročne cca 15,- eur, poplatky za internet a telefón pre celú rodinu platí cca 90,- eur mesačne, za poistenie spotrebičov domácnosti platí štvrťročne 17,70 eura, daň z nehnuteľnosti, poplatok za komunálny odpad a stočné platí v sume 339,20 eura ročne, za smetnú nádobu platí 22,70 eura ročne.

7. Zo spisu Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/57/2020 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 24.09.2020 č.k. 10P/57/2020-120 bolo manželstvo navrhovateľky s otcom oprávnenej z výživného rozvedené. Maloleté deti pochádzajúce z manželstva O., nar. 20.10.2010 a P., nar. XX.XX.XXXX boli zverené do osobnej starostlivosti otca a ich matka, teda navrhovateľka v tomto konaní, bola zaviazaná prispievať na výživu maloletých detí sumou 80,- eur mesačne na dieťa. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla v odvolaní navrhovateľka, a to čo do úpravy práv a povinností k maloletým deťom a rozhodnutia o výživnom. Rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 30.11.2020 sp. zn. 6CoP/35/2020-184 bol rozsudok v odsekoch III., IV. a V., teda v časti úpravy práv a povinností k maloletým deťom a čo do výšky výživného, potvrdený. Pričom Krajský súd okrem iného v odôvodnení uviedol, že odvolací súd nemôže mať akékoľvek pochybnosti o tom, že príjem matky je 748,- eur mesačne a odvolací súd dospel pri určení výšky vyživovacej povinnosti matky k zhodnému názoru ako súd prvej inštancie, že výživné vo výške 80,- eur na každé maloleté dieťa je primerané k schopnostiam a možnostiam matky sa takto na ich vyživovacej povinnosti podieľať.

8. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

9. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

10. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Z ustanovenia § 78 vyplýva, že dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. K zmene pomerov od poslednej úpravy výživného môže dôjsť na strane oprávneného dieťaťa ale aj na strane povinného rodiča, ktorá zmena môže znamenať novú úpravu vyživovacej povinnosti, či už zvýšenie alebo zníženie, podľa toho, v čom nastala takáto zmena. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov patrí na strane dieťaťa uplynutie dlhšej doby, najmä tým, že prechádza na vyšší stupeň vzdelania, prípravy na budúce povolanie. Ďalej podstatná zmena pomerov môže nastať na strane rodiča v jeho zárobkových možnostiach a schopnostiach, jeho majetkových pomeroch, nielen povinného,

voči ktorému návrh na zvýšenie výživného smeruje, ale aj rodiča, ktorý si túto povinnosť plní a voči ktorému návrh nie je podaný. Zmena pomerov nastáva aj v prípade rodiča, keď mu pribudne vyživovacia povinnosť alebo naopak, keď táto mu odpadne. Musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho charakteru v tých okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom a musí ísť o zmenu, ktorá sa prejaví výraznejším spôsobom či už na strane dieťaťa alebo rodičov. To znamená, že výška výživného je ovplyvňovaná pomermi na strane oprávneného dieťaťa a tiež na strane výživou povinného rodiča. Takže na strane dieťaťa súd skúma odôvodnené potreby, ktoré súvisia s prípravou dieťaťa na budúce povolanie ale aj na jeho možnosti športového a kultúrneho vyžitia, s tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi, ktorých výšku ovplyvňuje vek dieťaťa, ako i zdravotný stav. Na strane rodiča súd musí prihliadať na jeho schopnosti a možnosti riadne si plniť svoje vyživovacie povinnosti vzhľadom na jeho mesačný príjem, majetkové pomery, ale aj jeho výdavky, prípadne dlhy s tým, že treba posudzovať, či tieto si nezavinil sám, ako sa premietli do jeho majetku a či tieto nemajú negatívny dopad na riadne plnenie si vyživovacej povinnosti voči dieťaťu. K tomu treba uviesť, že výživné na dieťa má prednosť pred inými výdavkami rodičov a toto právo nemôže byť ukracované.

13. Z ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má pritom právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov. Vzhľadom na uvedené rozsah vyživovacej povinnosti každého rodiča závisí na jeho schopnostiach a možnostiach. Na posúdenie schopností a možností rodičov, podľa § 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine, je potrebné zistenie okruhu osôb, ku ktorým majú rodičia vyživovaciu povinnosť. Tiež je potrebné zisťovať ich majetkové pomery a pre komplexnosť posúdenia majetkových pomerov brať zreteľ aj na pasíva.

13.1. Uvedené súd uvádza aj v súvislosti s tým, že podľa názoru súdu v konaní o zvýšenie výživného je potrebné zisťovať zárobkové možnosti, schopnosti, majetkové pomery oboch rodičov, a to i v prípade, ak návrh rozsudku o výživnom podal iba jeden z rodičov. Ďalej súd dodáva, že nárast príjmu jedného z rodičov, nezabavuje druhého rodiča vyživovacej povinnosti, a tak prispievať na výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

13.2. Z rozhodovacej praxe tiež vyplýva, že pre posúdenie predpokladov zmeny rozsudku o výživnom musí byť preukázané, že došlo k zmene pomerov dôsledkom čoho je potrebné zmeniť výšku výživného, pričom pre rozhodnutia o návrhu na zmenu rozsudku o výživnom dochádza k porovnaniu pomerov, za ktorých bola vykonaná posledná úprava výživného s pomermi v dobe, kedy súd rozhoduje o návrhu na zmenu výšky výživného, či už jeho zvýšenia, alebo zníženia.

14. V danom prípade mal súd za preukázané, že pokiaľ ide o zmenu pomerov na strane matky, táto naďalej, ako v čase poslednej úpravy výživného, žije v dvojizbovom nájomnom byte, za ktorý platí nájomné vo výške 148,64 eura mesačne. Za plyn platí 80,- eur mesačne, elektrinu 50,- eur mesačne, za vodu 27,50 eura mesačne, televíziu Skylink 12,90 eura mesačne, cestovné 30,- eur mesačne. Ďalej hradí za telefón 42,- eur mesačne, za komunálny odpad 23,72 eura mesačne. Za lieky dopláca každý mesiac 25,- eur (čo spolu predstavuje sumu 439,76 eura. Vyživovaciu povinnosť má naďalej voči trom deťom, na každé po 80,- eur mesačne, t.j. spolu 240,- eur. Pokiaľ ide o celkové náklady za bývanie nebolo zistené a preukázané tvrdenie dcéry navrhovateľky, že žije spolu v byte s iným mužom, ktorý by sa na týchto nákladoch podieľal. Za zmenu oproti poslednej úpravy výživného súd považoval na strane navrhovateľky zníženie jej priemerného mesačného zárobku, keď v čase poslednej úpravy výživného pracovala s priemerným mesačným zárobkom 730,28 eura a v súčasnosti, ako to vyplýva zo správy jej zamestnávateľa, pracuje s priemerným mesačným zárobkom 712,05 eura. I keď nemožno hovoriť o výraznom znížení mesačného príjmu navrhovateľky, avšak i táto zmena sa prejavuje v jej schopnostiach a možnostiach riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Nebolo pritom zistené, a ani dcérou navrhovateľky tvrdené, že príjem matky by bol v rozpore so zásadou proporcionality a potenciality. Z uvedeného tak vyplýva, že mesačné výdavky navrhovateľky sú vo výške 439,76 eura, pričom nejde o výdavky, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť, pričom výška výživného, určená súdom na tri deti predstavuje sumu 240,- eur, čo spolu je vo výške 679,76 eura. Vzhľadom na priemerný mesačný zárobok navrhovateľky a spomínané výdavky súd dospel k záveru, že nie je v jej schopnostiach a možnostiach platiť výživné tak, ako bolo určené doposiaľ, t.j. 80,- eur mesačne. Za primerané súd považoval znížiť výživné na sumu 70,- eur, keď na jednej strane bral do úvahy spomínanú zmenu

pomerov na strane navrhovateľky a jej schopnosti a možnosti riadne si plniť vyživovaciu povinnosť, ktorá svoje tvrdenie, že si požičiava peniaze na výživné bližšie nepreukázala, ale na strane druhej bolo potrebné prihliadať na zmenu pomerov na strane oprávnenej z výživného, t.j. dcéry navrhovateľky, u ktorej sa zmenili pomery od septembra 2021, potom ako sa stala študentkou vysokej školy. Je nesporné, že sa jej zvýšili celkové výdavky, či už spojené so štúdiom, ale i s jej kultúrnym a športovým vyžitím, aké sú u študenta vysokej školy, oproti študenta strednej školy, tak ako to bolo u nej v čase poslednej úpravy výživného. Tieto náklady sú spojené aj s úhradou potrebnej literatúry na štúdium. Napriek tejto zmene na strane dcéry navrhovateľky sa súd priklonil k návrhu na zníženie výživného, avšak nie v celom rozsahu, ako to navrhovala navrhovateľka, keď bral súd do úvahy odôvodnené potreby dcéry navrhovateľky. Súd tiež bral zreteľ na súčasnú formu štúdia, ktorá je dennou formou, avšak za súčasnej situácie ide o dištančnú formu štúdia, ktorá forma trvá v čase rozhodovania súdu o návrhu, keď štúdium takouto formou nie je tak nákladné, ako keby bolo riadne denné štúdium, ktoré náklady by sa zvyšovali či už dochádzaním oprávnenej z výživného z domu do miesta vysokej školy a rovnako by boli zvýšené náklady na stravu a podobne.

15. Pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľky súd bral zreteľ aj na zmenu pomerov na strane otca, pričom je nesporné, že tento hradí všetky výdavky pokiaľ ide o dcéru, a to za bývanie v rodinnom dome, stravu, životnú poisťku, prispieva jej na literatúru v rámci štúdia, spláca jej telefón, na čo poukázala aj jej právna zástupkyňa vo veci. Vzhľadom na súčasný príjem otca, a to z pracovnej činnosti vo výške 839,28 eura a poberania výsluhového dôchodku vo výške 1.220,- eur, je podľa súdu v jeho schopnostiach a možnostiach, aby zabezpečoval starostlivosť o dcéru naďalej, tak ako doposiaľ.

15.1. Pokiaľ ide o majetkové pomery rodičov, obaja sú vlastníkami nehnuteľností, rodinného domu, ktoré patria do BSM a sú v súčasnosti predmetom vyporiadania BSM medzi otcom a navrhovateľkou, k čomu súd uvádza, že v rámci vyporiadania BSM bude vyporiadajú aj hypotekárny úver splácaný otcom a zohľadnená výška ním uhrádzaných jednotlivých splátok po zániku manželstva.

15.2. Preto vzhľadom na vyššie uvedenú zmenu pomerov, s prihliadnutím na schopnosti, možnosti a majetkové pomery navrhovateľky, odôvodnené potreby dcéry, súd rozhodol o znížení výživného tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti návrh, z dôvodov uvedených vyššie, zamietol.

15.3. Pokiaľ ide o určenie začiatku zmeny výživného, súd rozhodol o znížení nie ku dňu dátumu podania návrhu, t.j. 10.08.2021, ale od 01.09.2021, keď posudzoval zmenu pomerov na strane dcéry navrhovateľky, u ktorej zmena nastala tým, že v septembri začala študovať na vysokej škole a jej odôvodneným potrebám a nákladov a vzhľadom na zmenu pomerov súd v tejto súvislosti posudzoval aj výšku výživného z hľadiska schopností a možností matky riadne si plniť svoju vyživovaciu povinnosť. Preto súd vo zvyšnej časti, čo do výšky navrhovaného zníženia výživného, ako aj v časti účinnosti, zamietol.

16. Súd nezistil, že návrh na zníženie výživného by bol v rozpore s dobrými mravmi, keď nebolo zistené žiadne účelové konanie navrhovateľky pri podávaní tohto návrhu.

17. V ostatných častiach uvedený rozsudok zostáva nezmenený.

18. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.